N. 32. 1840.

NOORD-BRABANDER.

Zaturdag 14 Maart.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

KERKELIJKE STAAT.

ROME.

De brand, welke onlangs alhier in de schoone en talrijke bibliotheek van het Romeinsch kollegie binnen deze hoofdstad, heeft plaats gehad, heeft grootere verwoestingen, dan men aanvankelijk gedacht had, aangerigt. Het getal der verbrande manuscripten bedraagt meer dan drie honderd zeventig, waaronder zeven en twintig Arabische, drie en veertig Persiaansche, negen Armeniaansche, alsmede eene verzameling van Indousche en Chinesche tooneelstukken, allen onuitgegeven en waarvan, naar men vermeend te weten, geene kopij in Europa bestaat. Het getal gedrukte boekdeelen, door de vlammen verteerd, kan nog niet opgegeven worden; doch men betreurd het verlies van ongeveer vijftien honderd boekdeelen van de eerste tijden der boekdrukkunst; de kostbare verzameling van Grieksche en latijnsche klassieke werken, gelegateerd aan het Romeinsch kollegie door den beroemden franschen taalkundigen *Muret* (Muretus), overleden in 1585, en waarvan bijna al de bladzijden op kant eigenhandige aanteekeningen van dien geleerden gevonden worden.

FRANKRIJK.

PARIJS den 10den Maart.

Morgen zal er eene openbare zitting gehouden en het ontwerp van wet over de geheimen fondsen aangeboden worden.

— De pruissische *staats zeitung* meldt het vertrek van den Graaf de *St. Aulaire* uit Weenen op de volgende wijze:

De Graaf de *Saint Aulaire*, ambassadeur van Frankrijk, zal binnen eenige dagen vertrekken. De heer *van Langsdorf*, zijn schoonzoon, zal gedurende de afwezigheid van den Graaf de functien van zaakgelastigde waarnemen. Daar nu de heer *van Langsdorf* reeds onderscheidene reizen die functien heeft waargenomen, is het klaarblijkelijk, dat zij, die in het vertrek van den Graaf *de Saint Aulaire* een teeken tot stremmin der diplomatieke onderhandelingen, betrekkelijk de zaken van het Oosten zouden zien, zich grootelijks bedriegen.

— Volgens berigten uit Petersburg zou de heer *Brunnow* Londen op dit oogenblik niet verlaten; van de andere zijde zou de Graaf *Pahlen* niet naar Parijs terugkeeren voor dat de bestaande geschillen tusschen de hoven van Petersburg en Parijs geheel zullen uit den weg zijn geruimd.

— Berigten uit Spanje melden, dat men den 25sten Februarij met ijver de vesting-werken der Stad Albacete, alwaar de aankomst van den Generaal *Balboa* verwacht werd, voortzet. Men verneemt dat den 19den de Kommandant *Parunena* eenen uitval uit Aras gedaan heeft, rigtende eenige paarden op Losilla. In zijnen loop sloeg hij vijf kompagnien, die hunne positiën genomen hadden; bij zijnen terugkeer naar Aras deed hij eenige kanonschoten op de opstandelingen, die hem opvolgden, waardoor velen gedood en eenigen geblesseerd zijn geworden. Een Kapitein en een Kornet werden gevangen genomen.

Den 1ste Maart heeft de Kapitein Generaal van Nieuw Castille een buitengewoon koerier ontvangen, die hem de tijding van het innemen van Segura met het geheele garnisoen overbragt; men verwacht eene aanstaande groote beweging op de geheele linie. Madrid blijft altijd rustig.

De staat van beleg is nog niet opgeheven. Men gelooft dat het ministerie zekere maatregelen beraamt, die ten doel zouden hebben aan het land waarborgen tegen de misbruiken der drukpers te geven, doch men kan het niet ontveinzen, dat zijn ontwerp vele hinderpalen zal ontmoeten.

BELGIE.

BRUSSEL den 11den Maart.

Men meldt uit Weenen van den 2 Maart, dat de echtgenoote van den graaf *Felix Zichij*, geboren gravin *Reichenbach-Lezzonitz*, dochter van den Keurvorst van Hesse-Cassel, den Catholijken Godsdienst, vóór haar eerste kinderbed, heeft omhelsd. Deze bekeering heeft veel opspraak gemaakt.

— Brieven uit St. Petersburg te Berlijn ontvangen melden, dat de russische expeditie op deszelfs tocht naar Khiwa, ten gevolge van het klimaat en den aard van den grond vele hinderpalen ontmoet. De troepen en beesten waren door de zware koude ziek geworden en er was gebrek aan levensmiddelen. Er waren nogtans krachtdadige maatregelen genomen om in die rampen te voorzien, en zoodra zulks zal gelukt zijn, zouden de operatien met vernieuwde krachten worden voortgezet.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, den 13den Maart.

Met zeer veel belangstelling vernemen wij, dat Heeren Regenten van het R. C. armen Weeshuis binnen deze stad, besloten hebben, tot het maken en leveren van Was-kaarsen in de R. C. kerken gebruikt wordende, ten einde daardoor eenigzins te gemoet te komen in de aanzienlijke uitgaven voor dat gesticht, waarvan het gewoon getal kinderen, door de, in de laatste jaren aldaar opgenomene Wezen, bijna met de helft is vermeerderd en het Collegie van Regenten even wel om gemoedelijke redenen is verpligt geweest voor eene aanzienlijke jaarlijksche Subsidie te moeten bedanken.

Wij bevelen deze zoo liefdadige als onmisbare instelling, welke in 1778 slechts voor een klein getal kinderen met zoo veel zorg werd opgerigt ten hoogste een ieder aan, op dat door krachtige ondersteuning worde voorgekomen, dat in het vervolg ongelukkige, ouderlooze kinderen zouden moeten worden af gewezen.

Het geen waarvoor God hen behoedde.

— Men meent te weten dat drie Ministers, de Heeren van *Maanen*, *Verstolk van Soelen* en van *Doorn van Westcapelle*, door Z. M. zijn belast geworden met het ontwerpen van eenige veranderingen en bijvoegingen in de bestaande Grondwet.

Men zegt; dat de Heer *Groen van Prinsterer* zich onledig houdt met het ontwerpen eener proeve van herziene Grondwet.

Wij zijn stellig onderrigt, dat 's Konings commissarissen, in Luxemburg, zich onledig houden met het vervaardigen eener Constitutie voor het Groot-Hertogdom, welke echter niet op de leest der nieuwere denkbeelden over staatsregt schijnt te zullen geschoeid worden. (*Handelsblad.*)

Mijn Heer de Redacteur!

Na lang wachten hebben wij dan eindelijk in eenige papieren het resultaat van het onderzoek der ontwerpen tot wijziging der Grondwet in de afdeelingen onzer tweede kamer gezien en daaruit genoegzaam kunnen opmaken, welken geest de Staten Generaal bezielt, dien mij in de hoofdzakelijkste punten zeer constitutioneel voorkomt, hoewel duizenden met mij voor eene *regtstreeksche verkiezing*, *vrijheid van Godsdienst* en *Onderwijs* zouden overhellen.

De dag van den 18den dezer, op welken geheel Nederland de oogen gevestigd en de ooren gespannen heeft, is aanstaande en men mag hopen, dat wij zullen *zien* en *vernemen*. — Maar wat? zal de regering aan al de verlangde bezwaren toegeven en de voorstellen harer zijds doen? zal zij de vroegere verlangens vóór 1830 niet herdenken? Dit is alsnog een raadsel; — Men heeft redenen hieraan te twijfelen.

Zonder vooruit te loopen moge er welligt van Regerings wege een ontwerp ter tafel van de Staten Generaal worden gebragt om het afgestane gedeelte van Limburg in de vertegenwoordiging te doen deelen, dan, naar mijn inzien, wanneer zulks mogt gebeuren, volgt men alleen de wet der billijkheid en regtvaardigheid; want geen gouvernement, en vooral geene grondwettige regering mag van de natie iets onbillijks vorderen, en eene bevolking wetten en verpligtingen, zonder deszelfs voorkennis en toestemming, opdringen.

Ik zal inmiddels al deze bespiegelingen ter zijde stellen. Mijn doel is alleen eenige bedenkingen te voegen bij de *Nota* door den Achtbaren Volksvertegenwoordiger den Heere Mr. LUYBEN in een der Afdeelingen overgelegd. Deze belangrijke *Nota*, is langen tijd achterwege gebleven, en zulks komt mij onbegrijpelijk voor; immers te vergeefs zoekt men in de *Staats Courant* het verslag der Afdeelingen der Tweede Kamer, en even zoo min deze *Nota* als het tegenspreken van 's Konings huwelijk, hetwelk echter thans bevestigd wordt, en waarvan wij den uitslag in de *Staats Courant* zullen verwachten.

Ter zake. — Onbegrijpelijk is het een ieder voorgekomen, hoe bij eenige leden het gedacht is kunnen oprijzen, om artikel 133 der Grondwet voor de vereenigde Nederlanden van het jaar 1814 in de te wijzigen grondwet te willen hebben opgenomen en waarbij *de Christelijke hervormde Godsdienst is die van den Souvereinen Vorst*. Ik zeg onbegrijpelijk is dit een ieder voorgekomen, dat men zulk voorstel heeft durven wagen in de negentiende eeuw, eene eeuw die men trotsch wil doen gaan op *Verdraagzaamheid*, *beschaving* en *verlichting*, om een oud versleten beginsel in te roepen en tot grondzuil van het nieuwe staatsgebouw daar te stellen, hetwelk al deszelfs grondstoffen moet doen instorten; trouwens (zonder thans over de vroegere onderdrukking te willen gewagen, waarvan de plakaten getuigen en de gevolgen nog te zeer bekend zijn), nu men ontevreden, na zoovele jaren beproevens en noodlottige ondervinding eene meer vaste en duurzame staatsregeling wet invoeren; nu men de regten van volk en staat wil bevestigen om eenmaal eensgezindheid, vrede en rust onder de ingezetenen daar te stellen, nu wil men de kiemen leggen om het uitgeroeide zaad van tweedragt en verdeeldheid andermaal wortelen te doen schieten bij eene grondwet, die niets dan gelijkheid van regten, gelijke bescherming en gelijke deelneming in voor en nadeelen moet kennen.

Ik wil geene bedroevende blik op het verledene slaan, toen de hervormde eeredienst de Godsdienst van staat was; toen de

Roomsch Catholijken van alle regten verstoken waren en de onderdrukking de ziel van het protestantismus was; toen zij van hunne eigene kerken, kloosters, fondsen, goederen en inkomsten werden beroofd om de protestantsche Propaganda ten hunnen kosten te verrijken en in kerken schuren hunnen geheiligden Godsdienst als het ware bij vergunning en tegen drukkende betaling van recognitien mogten uitoefenen, dit alles zal ik ter zijde stellen en met den liefde mantel voor het verledene bedekken; doch des niet te min is en blijft het voor elk regtschapen Nederlander onverklaarbaar, tenzij men met den geest van Onverdraagzaamheid moet zijn bezield, hoe het mogelijk is en in het brein van vrijzinnigen kan opkomen op de natuurlijke regten van ruim een miljoen ingezetenen, die eén en dezelfde Kerk toegedaan zijn, inbreuk te maken en zoodanig te azen dat men met verguizing van alle gevoel van vrijheid, zoo *zoetjes* en *zachtjes* tot de voegere onderdrukking gaarne zou willen terugkeeren en zich voor al wat Protestant heet, om het even tot welke geloofsbelijdenis behoorende, van alles volkomen meester te maken.

Inderdaad, wanneer men de menigvuldige in dit Rijk bestaande en in zoo vele takken verdeelde kerkgenootschappen bij een zou kunnen tellen en van elke bijzondere geloofsbelijdenis eene Statistiek opmaken, zou het al dadelijk gebleken zijn, dat de R. C. de meerderheid uitmaakten; en de Christelijke hervormde Godsdienst zou die van den Souvereinen Vorst moeten wezen! Welke gewetens dwang voor een Koning, die geen Souverein, maar een Constitutioneel Vorst is, op wien alle Staatkundige en maatschappelijke verpligtingen rusten, en die door deze grondwettige bepaling alle vrijheid heeft verloren, om in de verhevenheid van zijn tijdelijk gezag, zijn eeuwig welzijn, volgens de inspraak van zijn geweten, te moeten verzaken. Welke harde verpligtingen voor een Vorst, die van de regten verstoken wordt, welke de minste zijner onderdanen geniet.

Maar dit is niet alles. De vraag is welke Christelijke hervormde Godsdienst moet nu de Koning toegedaan wezen?

Het spreekt van zelfs dat zijne Majesteit noch Catholijk, noch Jood maar Christelijk hervormd mag zijn. En hoe vele Christelijke hervormde kerkgenootschappen bestaan er in de Nederlanden niet? Moet de Koning nederduitsch of waalsch hervormd, luthersch, Mennonist, Anabatist enz. enz. wezen? dit is nog een raadsel; en wanneer men dan den Vorst eenen Godsdienst wil opdringen, was het te wenschen, dat men denzelve uitdrukkelijk bepaalde: en dan zou het te vreezen zijn, dat die genen, welke thans de voorstanders van het Protestantismus willen zijn, weinig bijval zullen vinden en de Vorstelijke kroon met zulke paarlen niet zal willen prijken.

Met dit een plaatsje in uw geacht dagblad te verleenen zult gij verpligten.

Een vijand van Onverdraagzaamheid.

HET HUWELIJK VAN DEN KONING.

Een woord over het Handelsblad.

Hinc lacrymae!
Dáár wringt de schoen!

Er is misschien geen land, waar meer over Vrijheid en Verdraagzaamheid gesproken wordt dan in het onze, misschien geen land, waar zij minder nageleefd worden, dan in Oud-Nederland. — Nu reeds XXV jaren lang galmt het woord *Vrijheid* van Lieren en Liertjes, van Kansels en Redenaarsgestoelten, het is de leus der Departementale Schoolmeesters, die het, altijd met aandoening, vóór het woord *Verdraagzaamheid* laten uitmarcheren; — het is de Toovergalm, waarmeé de vromen insluimeren en ontwaken, en de Standaard, waaronder heel de Natie op leven en dood *schijnt* te willen strijden. ô Blindheid van den grooten hoop; ziet Gij het dan niet scherpzinniger Landgenooten, dat men U verstrikt en met klanken zonder beteekenis, om den tuin leidt? — Het HANDELSBLAD, de Tolk der Amsterdamsche Beurs, en dus, bij consequentie, van *geheel* de Natie, het *Handelsblad*, dat, even als de moderne kinderen Israëls, in alle waren negotie drijft, spreekt nu van Muzijk, dan van Ministeriële Verantwoordelijkheid, soms van Bouw- en Schilderkunst, tusschen beiden van de Arnhemsche Courant, enkele malen over de Gemengde Huwelijken (welke het, *in Pruissen*, voorstaat), en nu over 'S KONINGS ECHT; — dat is nu wel geen artikel van *Handel*, en wij weten ook niet of er minder Koffij of Kaas om gebruikt zal worden, wanneer dat Verbond gesloten wordt, — maar, genoeg, dat het Beursblad den Koning om dat vermoedelijk trouwen regt nijdig meent te moeten worden; — evenwel *eerbied, nederige maar* PLIGTMATIGE *openhartigheid* zijn de stoplappen, die al den onzin aaneenhouden, die hier zaamgeflanst is. In September van verleden jaar, met het vallen der laatste bladen, hield het HANDELSBLAD eene soort van preek, in den trant eener Jeremiade, aan den Koning, bij wijze van pillegift toegediend, en voorafgegaan en besloten met het bekende refrein. *ô Vader Willem, ô, wij hebben u zoo lief;* en daaruit volgt van zelf, dat wij ook regt hebben op Uwe liefde, en niemand buiten ons moogt Gij, ô Vader Willem, lief krijgen, of anders . . . . nu ja, wat anders? — Wel anders *hangt* 's Vorsten Stamhuis (dat staat er letterlijk) *een* onherstelbare *slag* boven het hoofd. — Wij begrijpen wel niet juist de figuur van een *hangenden slag*, maar veel minder nog *wie* dien slag den Koning en zijn Stamhuis zou durven toebrengen, en welke *billijke* redenen er voor zoo inpertinenten Handelsbladslag zouden te geven zijn. Hij somt eenige oorzaken op, die hem in zijne redenering tot noordstar dienen, bij voorbeeld: *de Koning is al wat oud* voor den echten staat; eene fraaije reden, waar wel geen een Constitutioneel Burgerman, die trouwen wil, meé zou te paaijen zijn, en daar men hier den Vorst meé wil afschepen, die al in 't voorbijgaan telkens *grijsaard* en *een achtbaar grijs hoofd* genoemd wordt; — veel eer! — Tweedens, is dit ook eene klassike reden, zou het HANDELSBLAD liever de overleden Koningin altijd naast den Koning gezien hebben; — de Koning zeker zou datzelfde wel hebben verlangd, maar waar wordt de tweede Echt ooit gewraakt? — In Amsterdam, aan de Beurs? Mogelijk, als men ten minste het Beursorgaan zou gelooven; — maar ik vraag nu, hoe het in gezonde hersenen kan opkomen, om te zeggen: wij willen op den Nederlandschen Troon, aan 's Konings zijde niemand anders zien, dan *wijle* Hare Majesteit, Neêrlands lieve Moeder! — ô Moeder Frederica Wilhelmina; ô wij hadden u zoo lief; en waarom? onder anderen omdat gij eene *Pruissische* Prinses en geene *Belgin* waart, want eene *Belgin* op een Nederlandschen Troon, eene Gravin, *geboren in een land*, dat ons zoo veel leed en nadeel berokkende, zie, dat was niet om te dulden, en DAAROM, DAAROM moet Vader Willem van zijn voornemen afzien, of anders . . . . *dan komt de slag, die daar reeds klaar hangt.* — Maar, mijn goed lief Handelsblad, als de Erfprins nu eens op den Troon komt, is die dan ook niet *geboren in dat zelfde Belgenland*, en wel in de Hoofdstad, dat gruwelnest van 1830? Moet Willem III. dan ook maar in der minne aftrekken? uit vrees, dat hem de behoorlijke beleefdheid op weg zou kunnen geweigerd worden? ei, zie, dat is het slechtste argument van alle drie: maar het *vierde* bezwaar voert gij niet aan, en dit is het juist, waarover gij *verdraagzaamheidshalve*, niet durft spreken, maar dat u op het hart brandt, en waarop de Zaturdagsche Jeremiade van 28 September ll. aanspeelt, met te zeggen: „Sire, denk aan Willem I., en aan Willem III!" — Of liever: Uwe vrome Voorvaderen hebben het Catholicismus hier te lande en in Engeland uitgeroeid, en zoudt Gij, als een waardig volgeling dier groote mannen, eene *Catholijke* Prinses de hand reiken?! *Hinc lacrymae. dáár wringt de schoen.* Waarom toch langer gehuicheld, en niet veeleer met de rondborstigheid van D[rs]. Scholten gehandeld, die op Woensdag den 16 October 1839, *zijne* Geloovigen heeft laten vasten, ten einde daardoor te bewerken, dat 's Konings gedachte mogt veranderen, en er geene *botsingen* in den lande mogten ontstaan, bij een vermeend hertrouwen des Konings. —

Zie zulke lui hebben er nog wat voor over; zij winnen het u verre in ijver en opregtheid af. Doch ligt vreest gij, dat men ook dit *vierde* argument makkelijk omverre werpen kan door eenvoudig te herinneren, dat het Gereformeerde Geloof met WILLEM II, den tegenwoordigen Kroonprins, niet *onvoorwaardelijk* ten Troon stijgt, evenmin als dit het geval met WILLEM III zal wezen; want de kroonprinses volgt de *Grieksche* en de Erfprinses de *Luthersche* leer; waarom zou de tweede gade van WILLEM I dan niet tot de Roomsche kerk mogen behooren? — Gij, voorstanders der *gemengde huwelijken*, die de regering van Pruissen zoo zeer hebt toegejuicht, dat zij dergelijke echtverbonden begunstigde, en de Bisschoppen, die er tegen waren, te regt der vervolging schuldig keurdet; — waarom staat gij nu hier ook den gemengden echt niet voor? karakterlooze filozofen, nu eens voor Fransch, dan weder voor Duitsch geld veil, die alles, voor en tegen verdedigen, gelooft gij niet, dat de natie en de Koning beiden de lafheid uwer redeneringen inzien, en den weg volgen, dien zij, in gemoede, meenen te moeten inslaan? — Het zou verachtelijk zijn, zich te laten leiden door lieden, die in 1830 den kroonprins miskenden en verguisden, om Hem in 1831 met walgende vlijerij in te halen en te vergoden. — In de daad, de Koning zal wijs doen met uwe hartstogtelijke uitvaringen met een verachtend stilzwijgen te blijven beantwoorden, en te doen, wat Hij goed acht: een Vorst toch, die *XXV* jaren lang den roem heeft weggedragen van als een WIJZE het Land te regeren, en Europa tot een modelkoning te kunnen dienen; de Vorst, die daarvan in al uwe walgelijke Kranten den gedurigen echo heeft hooren galmen, zou wel stapel zot zijn van bij U lieden ter school te komen, om te leeren, of hij niet wat oud is voor den trouw, om te vragen, of hij wel eene *Belgische* vrouw zou durven huwen, om te vernemen, of die gemalin niet Gereformeerd behoorde te zijn. Welk eene aanmatiging! en die durft Gij, op de Arnhemsche Courant na, de stem der geheele Natie noemen, even alsof nagenoeg de *halve* natie thans niet tot de Katholijke Kerk behoorde, en alsof die *halve* natie het geen gruwel vindt, uwe, haar Geloof hoonende brabbeltaal nog op hare rekening te zullen moeten nemen. — Neen, drie werf Neen! in naam der misbruikte vrijheid en der miskende verdraagzaamheid protesteert de halve Natie minstens tegen den onzin van het HANDELSBLAD. De Koning is vrij, als ieder Burger in de constitutie: — de Koning is *verdraagzaam*, dit bewijst hij met de keuze zijner tweede gemalin, en dit geeft ten minste een waarborg, dat de vijanden van Vrijheid en Verdraagzaamheid er het noodlottig stelsel eener Godsdienst van staat niet door zullen dringen; Koning WILLEM toont zich nu waarlijk groot en grootmoedig, hij wil de redelijkheid niet aan de gewoonte van het hof ten offer brengen; hij wil aan Europa toonen, dat hij geen wraak koestert jegens eene natie, waaronder zijn dierbare kleinzoon het levenslicht aanschouwde; Hij wil met der daad bewijzen, dat geen religiehaat hem bezielt, dat hij het Catholicismus niet onbestaanbaar acht met de rust en het geluk van den staat, integendeel, dat hij aan den boezem eener edele, godsdienstige vrouw, de Gemalinne zijner keuze, gerust den avondstond des levens kan doorbrengen, en zich aan hare zijde voorbereiden tot een kalmen overgang naar het beter leven, waar de daden der Koningen voor de Vierschaar zullen komen, en waar zij beoordeeld en veroordeeld staan te worden, al naar de mate zij zich in hunne raadsbesluiten hebben laten leiden door de stem van het geweten, of door de stem van verpeste, zoogenaamde volksorganen . . . . De Koning der Nederlanden zal zich niet laten afschrikken door *gedreigde slagen* of *geveinsde botsingen*: hij heeft te veel karakter van zich zelven, en de Natie heeft Hem, met hare Vertegenwoordigers, aan het hoofd, nu X jaren lang te zeer het woord

volharding toegeroepen, dan dat Hij, daaraan thans gewoon, zou wankelen in het besluit zijner keuze, welke de geheele *onbevooroordeelde* Natie zal weten te eerbiedigen, als de keuze van een *VRIJ MAN*, als de keuze van den *EERSTEN ONDERDAAN DER CONSTITUTIE*, van dien Vorst, die na XXV jaren onvermoeid zwoegen, wel regt heeft, om te doen, wat Hem aangenaam is, en voor wiens leven, veiligheid en onschendbaarheid duizenden en duizenden van dankbare burgers ten waarborg en ter verdediging thans moedig geschaard staan.

ADVERTENTIEN.

*** Bij *A. P. VAN LANGENHUIJSEN*, Drukker en Uitgever van het ROOMSCH CATHOLIJK MAGAZIJN 6de Jaargang, LEVENS DER HEILIGE KERKVADERS EN MARTELAREN door den Eerwaarden Heer *S. L. VAN DER HAAGEN* 3de dl. ALBUM VOOR DE AARDRIJKSKUNDE, waarvan 5 Provincien het licht zien met Kaarten en Vignetten, en eindelijk DE GESCHIEDENIS VAN KEIZER NAPOLEON, waarvan reeds 5 Afleveringen zijn verzonden, is onder meer anderen nog uitgegeven en te ontbieden als:

OVERWEGINGEN

VAN HET

LIJDEN VAN JESUS CHRISTUS.

DOOR WIJLEN DEN HOOGEERWAARDEN EN WIJDBEROEMDEN HEER

J. CRAMER,

Protonotarius Apostolicus, Aartspriester over Holland en Zeeland, Pastoor in het Maagdenhuis te Amsterdam.

BIJEENVERZAMELD EN UITGEGEVEN

DOOR

J. BRINKMAN,

Professor in het Seminarie te Warmond.

2 deelen. Prijs *f* 4,00.

HET SMARTELIJK LIJDEN VAN ONZEN HEER JESUS CHRISTUS,

NAAR DE BESCHOUWINGEN DER KLOOSTERZUSTER

ANNA CATHARINA EMMERICH,

gedurende de Vaste van het jaar 1823. Prijs *f* 3,00.

DE ZIEL OP DEN CALVARIE-BERG,

HET LIJDEN VAN

JESUS CHRISTUS

overwegende, en aan den voet des Kruisses troost in haren kommer vindende.

Tweede veel verbeterde druk. Op nieuw *Kerkelijk Goedgekeurd.* Prijs *f* 1.25.

Dezelven zijn bij de Uitgever dezer Courant en bij den Boekhandelaar *P. N. VERHOEVEN*, te *Uden*, mede verkrijgbaar.

*** De Notaris *JOH. DE BERGH*, te *'s Bosch*, zal aldaar op de Smalle Haven nabij de Aschschuur, op Vrijdag den 20sten Maart 1840, des morgens ten 10 ure, Verkoopen: Eene extra groote partij Best TIMMERHOUT, bestaande in meer dan 1000 deelen van diverse Houtsoorten Lengte en Zwaarte, 6 BLOKKEN Wagenschot, Eiken en ander RIPHOUT enz. als mede een Partij Nieuw en ander VAATWERK.

*** Te Vierlingsbeek is te HUUR en met Mei te aanvaarden een net HUIS met POMP en TUIN; benevens nog een paar BOVENKAMERS, afzonderlijk of met Kost.

Adres met gefrankeerde brieven onder Letter U., bij den Drukker en Uitgever dezes.

Vliegende Schuiten.

De ondergeteekende *JACOBUS, B. VAN CALKER* en *THEODORUS VAN ROOSMALEN* hebben de eer aan het publiek bekend te maken, dat zij gezamentlijk hunne dienst met zeer wel ingerigte VOLKSCHUITEN op Weert en Maastricht zullen hervatten, te rekenen van Donderdag den 12den Maart 1840 zullende er vervolgens dagelijks (uitgezonderd Zondags) des morgens ten zes ure van 's Bosch naar Maastricht en op gelijke dagen en uren van Maastricht naar 's Bosch eene Volkschuit vertrekken.

's Bosch
den *8sten Maart 1840.*

J. B. VAN CALKER.
T. VAN ROOSMALEN.

Hoogst belangrijk Berigt voor den Landbouw.

Het alom gerenomde en in verschillende oorden van ons Vaderland reeds met voordeel bekende BEENDERENMEEL, ter bemesting van Bouw-, Teel-, Hooi- en Groeslanden, (onverschillig derzelver aard en ligging,) breeder voor het gebruik en bijzondere eigenschappen in de daarvan verspreide Prospectussen, is te bekomen bij den Commissionnair voor Noord-Braband, Hinthamerstraat *NEES*, te 's Bosch, a *f* 3.85 de 100 Ned. pond., franco 's Bosch en tegen gerede betaling.

L. VAN SCHEVICHAVEN.

*** *HENDRIK ANTONY BYVOET*, openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, Hoofdplaats der Provincie *Noord-Braband*, zal, voor deszelfs Principalen, publiek en voor alle Man, aan de meestbiedenden opveilen en verkoopen:

1e. KOOP.

Eene onlangs genoegzaam geheel vernieuwde KOOPMANSHUIZINGE en ERVE, staande en gelegen in de Verwerstraat te *'s Hertogenbosch*, gekwoteerd F. no. 86, V. F. no. 243; Kadastraal bekend Sectie G. no. 2180, ter grootte van 01 Roede, 68 Ellen; belend de eene zijde Heeren Verkoopers, andere zijde *THEODORUS NEDERVEEN.*

In huur bij JOHAN FREDRIK BANGERD, *tot den 3den November 1840, voor Jaarlijks f 250.00; wordende de Huurpenningen tot en met ultimo April 1840 door Heeren Verkoopers gereserveerd.*

2e. KOOP.

Eene HEERENHUIZINGE en ERVE, staande en gelegen in de Verwerstraat te *'s Hertogenbosch*, gekwoteerd F. no. 85, V. F. no. 242; Kadastraal bekend Sectie G. no. 2179, ter grootte van 01 Roede, 96 Ellen; belend de eene zijde *CATHARINA ROWINA*, andere zijde Heeren Verkoopers.

In gebruik te aanvaarden met 1°. Mei 1840.

Beiden voormelde Koopen zullen zoo wel gezamentlijk als elk afzonderlijk worden opgeveild, beslagen en ten hoogsel komen.

3e. KOOP.

Eene onlangs geheel vernieuwde WINKELHUIZINGE en ERVE, van ouds genaamd *St. Antonius*, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch*, in de Verwerstraat op de hoek van de Beurzestraat, gekwoteerd F. no. 83, V. F. no. 240; Kadastraal bekend Sectie G. no. 2213, ter grootte van 01 Roede, 57 Ellen; belend de eene zijde de Beurzestraat, de andere zijde *CATHARINA ROWINA.*

Verhuurd voor wekelijks te zamen *f* 7.00.

In gebruik te aanvaarden op den 3den Mei 1840.

4e. KOOP.

Eene onlangs geheel vernieuwde WINKELHUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch* in de Beurzestraat, gekwoteerd F. no. 296, V. F. no. 240; Kadastraal bekend Sectie G. no. 2212, ter grootte van 81 Ellen; belend de eene zijde Heeren Verkoopers, andere zijde *de Dieze.*

Verhuurd voor wekelijks *f* 2.70.

In gebruik te aanvaarden op den 3den Mei 1840.

Deze twee laatstvoormelde Koopen zullen zoo wel gezamentlijk als elk afzonderlijk worden opgeveild, beslagen en ten hoogsel komen.

De voornoemde vier Koopen, zijn tot de Finale Verkooping toe voor een ieder te bezigtigen, alle *Dingsdagen* en *Vrijdagen*, des namiddags van 3 tot 6 uren.

5e. KOOP.

Vier HUISJES onder een Dak, zijnde geheel nieuw getimmerd, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch* in de Verwerstraat, ter plaatse genaamd *den Ouden Bogaard*, gekwoteerd F. nis. 96 97, 98 en 99, Kadastraal bekend Sectie G. no. 2137, groot 46 Ellen, Sectie G. no. 2138, groot 28 Ellen, Sectie G. no. 2139, groot 28 Ellen en Sectie G. no. 2140, groot 28 Ellen.

In gebruik te aanvaarden op den 3den Mei 1840.

6e. KOOP.

Vier HUISJES onder een Dak, zijnde geheel vernieuwd, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch* in de Verwerstraat, ter plaatse genaamd *den Ouden Bogaard*, gekwoteerd F. nis. 92, 93, 94 en 95; Kadastraal bekend Sectie G. no. 1551, groot 35 Ellen, Sectie G. no. 1552, groot 35 Ellen, Sectie G. no. 1555, groot 35 Ellen en Sectie G. no. 1556 groot 31 Ellen.

In gebruik te aanvaarden op den 3den Mei 1840.

7e. KOOP.

Twee HUISJES met TUIN onder een Dak, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch* in de Verwerstraat, ter plaatse genaamd *den Ouden Bogaard*, gekwoteerd F. nis. 88 en 89; Kadastraal bekend Sectie G. no. 1544, groot 42 Ellen en Sectie G. no. 1545, groot 38 Ellen,

In gebruik te aanvaarden op den 3den Mei 1840.

8e. KOOP.

Twee HUISJES, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch* op het Hinthamereinde, ter plaatse genaamd *achter den Doven*, gekwoteerd D. nis. 592 en 593; Kadastraal bekend Sectie H. no. 129, groot 36 Ellen en Sectie H. no. 130, groot 45 Ellen.

In gebruik te aanvaarden op den 3den Mei 1840.

9e. KOOP.

Een HUISJE, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch* op het Hinthamereinde, ter plaatse genaamd *achter den Doven*, gekwoteerd D. no. 589; Kadastraal bekend Sectie H. no. 133, groot 22 Ellen.

In gebruik te aanvaarden op den 3den Mei 1840.

10e. KOOP.

Eene kapitale HEERENHUIZINGE, ERF en TUIN, met KOETSHUIS en STALLINGE, staande en gelegen te *Veghel* in de Straat; Kadastraal bekend Sectie G. no. 100, ter grootte van 03

Roeden, 22 Ellen en Sectie G. no. 99, ter grootte van 04 Roeden, 53 Ellen.

In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de betaling der Kooppenningen.

Te bevragen ter bezigtiging bij *J. VAN HOOFT*, Mr. Metselaar aldaar.

11e. KOOP.

Eene LANDHOEVE, van ouds genaamd *de verbrande Hoef*, bestaande in: eene LANDBOUWERSWONING, SCHUUR, STAL en BAKHUIS en aangelegen HOF-, BOUW-, HOOI- en WEILANDEN, staande en gelegen te *St. Michiels-Gestel*, ter plaatse genaamd *Theede*; Kadastraal bekend als volgt:

a. Een HUIS en ERF, Sectie E. no. 414, groot 15 Roeden.

b. Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, Sectie E. no. 415, groot 2 Bunders, 99 Roeden, 70 Ellen.

c. Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, Sectie E. no. 416, groot 17 Roeden, 90 Ellen.

d. Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, Sectie E. no. 417, groot 25 Roeden, 80 Ellen.

e. Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, Sectie E. no. 418, groot 40 Roeden, 70 Ellen.

f. Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, Sectie E. no. 419, groot 19 Roeden, 60 Ellen.

g. Een Perceel WEILAND met HOUTWAS, Sectie E. no. 420, groot 1 Bunder, 07 Roeden, 90 Ellen.

h. Een Perceel HOOILAND, Sectie E. no. 412, groot 3 Bunders, 27 Roeden, 70 Ellen.

i Een Perceel WEILAND, genaamd *het Donske*, Sectie E. no. 425, groot 18 Roeden, 70 Ellen

k. Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, genaamd *den hoogen Hoek*, Sectie E. no. 332, groot 1 Bunder, 41 Roeden, 30 Ellen.

l. Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, genaamd *het Land achter Vrouw VAN DER SLOOT*, Sectie E. no. 329, groot 58 Roeden, 40 Ellen.

12e. KOOP.

Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, en eenige zware EIKENBOOMEN, genaamd *de Klokakker*, gelegen te *St. Michiels-Gestel* tegen de Heistraat, Kadastraal bekend Sectie E. no. 350, groot 1 Bunder 03 Roeden, 50 Ellen.

13e. KOOP.

1. Een Perceel HOOILAND, gelegen te *St. Michiels-Gestel*, in de Renmelsche Beemden, Sectie F. No. 278, groot 57 Roeden, 90 Ellen.
2. De onverdeelde helft in een Perceel HOOILAND, gelegen als voor, het geheel Kadastraal bekend ten name van *HERMANUS JOSEPHUS HEEREN*, *c s.*, Sectie F. No. 276, groot 1 Bunder, 04 Roeden, 30 Ellen. En
3. De onverdeelde helft in een Perceeltje HOOILAND, gelegen als voor, het geheel Kadastraal bekend ten name van Baron *DE GRANCIJ*, Sectie F. No. 280, groot 15 Roeden, 80 Ellen.

14e. KOOP.

Een Perceel HOOILAND, genaamd *de Paardskop*, gelegen onder *St. Michiels-Gestel*, ter plaatse genaamd *de Theerebeemden*, Kadastraal Bekend Sectie E. No. 7, groot 82 Roeden, 20 Ellen. En

Een Perceel HOOILAND, genaamd *het Brugbeemdje*, gelegen als voor, Kadastraal bekend Sectie E. No. 11, groot 73 Roeden, 30 Ellen, abusivelijk ten name van *HERMANUS JESEPHUS HEEREN*, *c. s.*

15e. KOOP.

Een Bunder, 49 Roeden, 15 Ellen, in een Perceel HOOILAND, genaamd *de Wielbeemd*, gelegen te *St. Michiels-Gestel*, ter plaatse genaamd *de Theerebeemden*, het geheel Kadastraal bekend Sectie E. no. 23 groot 1 Bunder, 98 Roeden, 80 Ellen, ten name van *JOHANNES VAN ROSMALEN*, *c. s.* En

Een Perceel HOOILAND, gelegen aldaar, genaamd *het Stelbeemdje* Kadastraal bekend Sectie E. no. 21, groot 58 Roeden, 50 Ellen.

De voorgemelde 11, 12, 13, 14 en 15 Koopen, zijn te zamen verhuurd aan ADRIAAN MAAS, Landbouwer te St. Michiels-Gestel, *de Hof, Hooi- en Weilanden, tot half Maart, het Huis, tot Pinksteravond en de Teellanden tot Oogst Stoppelbloot, allen des jaars 1845, voor jaarlijks f 270,00; 900 Ned. ponden DEKSTROO en de voldoening daar te boven van alle Plaatselijke en Rijks-Belastingen, Grondlasten in begrepen, onder genot van het vijfjarig SCHAARHOUT; betaalbaar in twee termijnen, ieder ad f 135,00, op 1 Mei en 24 December van elk jaar. Het Halfjaar Huur verschenen 1o. Mei 1840, wordt door Heeren Verkoopers gereserveerd, blijvende de verdere Huurpenningen, ten behoeve en ter invordering van de Koopers.*

De laatst voormelde vijf Koopen, zullen zoo wel gezamentlijk als elk afzonderlijk worden opgeveild, beslagen en ten hoogsel komen; zullende bijaldien de Verkoop in Perceelen mogt plaats hebben, de loopende Huurpenningen bij de Koopers procentsgewijze in evenredigheid van de Kooppryzen, genooten worden.

De *Provisioneele Verkooping* zal geschieden te *'s Hertogenbosch*, in het Eindhovens Koffijhuis, bewoond bij *MARTINUS LANDHEER*, op Donderdag den 19 Maart 1840, des avonds ten *zes ure*; alwaar 14 dagen daarna en diensvolgens op Donderdag den 2 April 1840, mede des avonds ten *zes* ure, de *Finale Verkooping* bij het uitbranden van Waslicht zal plaats hebben.

Nadere informatien zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris *BYVOET* en aanwijzing bij den Hoevenaar *ADRIAAN MAAS* voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

*** Terstond of tegen primo Mei wordt uit de hand te Koop aangeboden eene affaire in DROOGERIJEN en CHEMICALIEN met de geheele voorraad en het HUIS er bij in Huur, staande en gelegen op een goede stand en in een volkrijke Stad van Zuid-Holland. Adres met *franco* brieven onder Letter E, bij *J. A. VAN BELLE*, Boekdrukker en Boekhandelaar te Rotterdam.

*** Men vraagt in de nabijheid van *Arnhem* tegen 15 April of vroeger eene Jufvrouw, van den Catholijken Godsdienst, geschikt om de behulpzame hand te bieden, in de Huishoudelijke zorgen, en zoo veel men verkiest tot Gezelschap te strekken. Adres franco bij den Boekhandelaar *J. G. MILJER* te *Arnhem*, Letter A.

MARKT-BERIGT.

De prijzen der Graanen alhier, van DONDERDAG den 12den Maart zijn geweest.

Rogge (per Ned. Mud.)	f 6-16 - a 5-25
Boekweit.	-6-33 - a 6-00
Haver.	-2-85 - a 2-33
Garst:	-0-00 - a 0-00
Het Nederlandsch pond Boter.	-0-80 - a 0-70
De 3. ———	Roggenbrood 29 Cents.

SCHIEDAM den 11den Maart.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, f 21,00 }
Amst. Proef. het Ned. » „ „ - 23,75 } zonder de belasting.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Beurs van Amsterdam.

Heden, Woensdag den 11den Maart $4\frac{1}{2}$ Ure.

Werk. Schuld. $2\frac{1}{2}$ pCt. 52, $\frac{1}{8}$. Dito 5 pCt $98\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$. Kansb. f $23\frac{1}{2}$, $\frac{1}{8}$. Synd. $4\frac{1}{2}$ pCt $91\frac{1}{8}$. Handelm. $175\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, 176, $5\frac{7}{8}$, $6\frac{1}{8}$. O. Indie. 5 pCt. $96\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ Rijn Spoorweg $98\frac{1}{2}$. Ardoins 85 p. st. $26\frac{3}{16}$, $\frac{1}{2}$. Dito Coupon $20\frac{1}{4}$. Oude Russen $105\frac{1}{4}$.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De Belg. fondsen waren den 12den dezer de $2\frac{1}{2}$ pCt. niet genoteerd de 5 pCt. $101\frac{15}{16}$, de 4 pCt. $96\frac{1}{4}$ de 3 pCt. $74\frac{1}{8}$.

De Ardoins $26\frac{7}{16}$.

Latere Berigten.

PARIJS den 11den Maart.

De minister van binnenlandsche zaken heeft heden in de kamer van afgevaardigden, welke zeer talrijk was en door al de ministers werd bijgewoond, het ontwerp van wet betrekkelijk de geheime uitgaven voorgedragen en de beweeggronden daarvan uiteengezet. Deze uitgaven bestemd voor de politie kosten en de misdadige pogingen te keer te gaan, die de openbare orde zouden kunnen verstoren moeten eene vermindering ondergaan naar mate de rust meer en meer gevestigd wordt.

Bij gevolg bepaald zich de administratie om voor 1840 eene somme van een miljoen franke te vragen eene vermindering van 200,000 franken. Deze uiteenzetting wordt gunstig door de kamer ontvangen. De president raadpleegd de kamer over den dag waarop dit ontwerp van wet in de bureaux zal worden onderzocht, welke op aanstaande Zaturdag bepaald wordt.

Het is thans beslist, dat de Hertog van Orléans deel zal nemen aan de expeditie van Afrika; de Prins zal het opperbevel over de eerste divisie hebben. Zijn staf zal talrijk zijn, waarbij eenige Belgische officieren zullen worden geplaatst, onder andere de majoor *Lahure* van het regiment Guides van Koning *Leopold*.

(*l' Universel.*)

— Volgens het *Journal des Debats* zou het ministerie zich tegen het vertrekken van den hertog van Orléans verzetten en zou de hertog van Aumale in zijne plaats gaan.

De generaal *Schramm*, die reeds sedert eenen geringen tijd met een kommandement in Algerie belast was, is tot chef van den staf van het leger in Afrika benoemd.

— Dingsdag den 4den dezer des morgens ten 4 uren ontstond in het dorp Germignij in de nabijheid van Graij (opper Saône) een verschrikkelijke brand, waardoor het geheele dorp is in de asch gelegd.

— Uit Hanover wordt aan den *Correspondent van Hamburg* gemeld, dat de Stad Hanover geweigerd heeft eenen afgevaardigde te kiezen en krachtdadiglijk tegen al de akten die uit de tegenwoordige kamer zouden voortvloeijen, heeft geprotesteerd.

Te 's Hertogenbosch bij D. A. A. DE ROOY, Boek- en Courantdrukker.